

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE A REPUBLICII MOLDOVA

Prima instanță: Judecătoria Centru, mun.Chișinău (jud.A. Catană)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.L.Popova, Sv.Caitaz, A.Doga)

Î N C H E I E R E

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ

02 iulie 2014

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție, în componența:

Președintele completului

Svetlana Novac

Judecători

Dumitru Mardari

Oleg Sternioală

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de ÎCS "Mașini Industriale" SRL împotriva deciziei din data de 28.11.2014 a Curții de Apel Chișinău

adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a ÎCS "Mașini Industriale" SRL împotriva SRL "Toto-Taddei" privind încasarea sumei, declararea nulității clauzei contractuale

a c o n s t a t a t :

La data de 30.07.2012, ÎCS "Mașini Industriale" SRL a depus în instanța de judecată cerere împotriva SRL "Toto-Taddei" privind încasarea sumei, declararea nulității clauzei contractuale. În motivarea acțiunii a indicat că, la data de 03.05.2011, părțile au încheiat contractul de consultanță privind desfășurarea lucrărilor prevăzute de contractele nr.RSPSP/W2/03; Rehabilitation of M2 Chișinău-Soroca, road 54-850-km- 71+165 și nr.RSPSP/W2/03; Rehabilitation of M2 Chișinău-Soroca, road km 26+200 – km 54+850. Vînzătorul și-a executat integral obligațiile contractuale de prestare a serviciilor de consultanță, pentru ce au fost eliberate facturile de îndeplinire a lucrărilor date. A mai indicat reclamantul în cererea de chemare în judecată că, careva pretenții din partea pîrîtului referitor la calitatea lucrărilor prestate nu au fost înaintate. Mai mult decît atît pentru fiecare lucrare îndeplinită se elibera factură și se întocmea un act de predare primire a serviciilor. La data de 01.12.2011, pîrîtul a expediat reclamantului declarația nr.814 JV 11 prin care îl informa referitor la rezilierea contractului începînd cu 31.12.2011 în legătură cu decăderea necesității. În declarație se face referire la pct.2 al contractului în care se indică că, contractul poate fi revocat și întrerupt în orice moment de către una din părțile contractante, printr-o scrisoare recomandată cu cel puțin 30 zile de preaviz. A mai indicat reclamantul că, în declarația dată nu s-a făcut referire la nici un temei de fapt sau drept, ci doar s-a indicat despre decăderea

necesității. Indică reclamantul că, contractul încheiat cu pîrîtul a fost valabil pînă la data de 30.04.2012. La fel a mai indicat reclamantul că, pîrîtul a înregistrat restanțe la achitarea serviciilor și la data de 28.03.2012 a fost înaintată notificarea cu propunerea onorării benevole a obligațiilor de plată în termen de 7 zile. Au fost duse discuții referitor la soluționarea amiabilă a litigiului, dar nu s-a ajuns la o înțelegere, dat fiind invocările pîrîtului referitor la existența datoriei doar pentru o lună. A mai indicat reclamantul că, desfășurarea activității reclamantului pe teritoriul Republicii Moldova a fost determinată doar de încheierea contractului dat cu pîrîtul. Conform pct.3 al contractului, plata anuală constituie 56472 euro plus TVA, iar dacă se cere este împărțită în douăsprezece rate a câte 4706 euro plus TVA. A solicitat reclamantul încasarea de la pîrît a datoriei în sumă de 18824 euro, dobînda de întârziere în sumă de 8897,31 euro și cheltuielile de judecată.

Prin hotărîrea din data de 28.03.2013 a judecătoriei Centru, mun.Chișinău, cererea reclamantului a fost respinsă.

Prin decizia din data de 28.11.2013 a Curții de Apel Chișinău, apelul ÎCS”Mașini Industriale”SRL a fost respins și menținută hotărîrea din data de 28.03.2013 a judecătoriei Centru, mun.Chișinău.

La data de 06.05.2014, ÎCS”Mașini Industriale”SRL a depus recurs împotriva deciziei din data de 28.11.2014 a Curții de Apel Chișinău. În motivarea recursului s-a indicat că, instanța de apel a interpretat eronat legea. Astfel, instanța de apel a indicat că, intimatul a acționat conform prevederilor legale, cînd a înaintat scrisoarea de încetare a contractului, neindicînd care anume prevederi legale le-a respectat, ori legea nu prevede o astfel de modalitate de încetare a contractului.

De asemenea a indicat recurentul că, instanța de apel a aplicat eronat normele materiale făcînd abstracție de prevederile art.747 Cod civil, care stipulează că, pot fi reziliate contractele cu executare succesivă, ori pct.2 al contractului încheiat între părți nu prevede modalitatea rezilierii contractului, ci doar al revocării sau întreruperii. Mai indică recurentul că, instanța de fond și apel au ignorat prevederile art.733 Cod civil, care stabilește condițiile de reziliere, rezolvire sau revocare a contractului. Or, dacă părțile, prin acord nu au prevăzut temeiurile rezilierii contractului, urma să se aplice prevederile legale.

A mai indicat recurentul că, instanța de apel nu a aplicat legea care urma să fie aplicată și a ignorat faptul că, contractul de consultanță din data de 03.05.2011 este unul de prestare a serviciilor și este sinalagmatic cu executare succesivă, motiv din care clauza prevăzută la pct.2 este nulă conform prevederilor art.220, alin.(1) Cod civil, deoarece contravine normelor imperative. Mai mult că, nulitatea se impune și de imposibilitatea aplicării efectelor juridice ale acesteia. Iar, repunerea părților în poziția inițială este imposibilă, deoarece restituirea serviciilor de consultanță este imposibilă, dar instanța de apel, indică recurentul că, greșit a indicat că, situația dată nu cade sub incidența prevederilor art.220, alin.(1)Cod civil.

A mai indicat recurentul că, instanța de fond, argumentînd poziția sa referitor la netemeinicia pretențiilor reclamantului referitor la nulitatea contractului conform art.220, alin.(1)Cod civil, a făcut, eronat trimitere la prevederile art.734 Cod civil,

care reglementează instituția rezoluției și nu rezilierii, revocării sau întreruperii contractului. Aceste aspecte fiind ignorate și de instanța de apel.

De asemenea, indică recurentul că, instanța de apel a aplicat legea care nu trebuia să fie aplicată, când a menținut constatările primei instanțe, care a indicat că, clauza de revocare nu contravine prevederilor art.747 Cod civil, deoarece recurentul s-a expus pentru întreruperea(rezoluțiunea) contractului cu efecte de viitor, achitînd toate serviciile prestate anterior, de fapt recurentul fiind prestator și nu beneficiar al serviciilor.

Mai indică recurentul că, instanța de fond face confuzie între noțiunile de revocare, întrerupere și rezoluțiunea contractului, concluzionînd că, prestatorul și-a exprimat consimțămîntul pentru întreruperea contractului cu efect de viitor, iar efectele revocării, întreruperii sau rezoluției nu sunt prevăzute de contract, ceea ce a fost reținut neîntemeiat și de instanța de apel.

Astfel, indică recurentul că, modalitățile de încetare a contractelor sunt diferite precum și efectele lor, iar instanța de apel a confundat aceste noțiuni. Și, instanța de apel se contrazice când invocă prevederile art.729, alin.(1) Cod civil și anume că, clauzele contractuale se interpretează în sensul în care pot produce efecte juridice, dar nu în sensul în care nu ar putea produce nici un efect, ca ulterior să se refere la faptul că, părțile au încheiat un contract de prestare a serviciilor care a produs efecte juridice.

A mai indicat recurentul că, în situația în care intimatul a înaintat notificarea de reziliere din data de 01.12.2011, contrar voinței comune a părților, stipulată în pct.2 al contractului, a făcut aceasta cu intenția de a-și onora obligațiunile contractuale de plată a serviciilor de consultanță prestate de recurent, care nu erau condiționate de acordarea lor lunară, ci pe parcursul de un an – 01.05.2011-30.04.2012, când conform prevederilor contractuale stabilite la pct.(3) al contractului, plata pentru activitățile enumerate se va achita anual în sumă de 56472 euro plus TVA, dacă se va cere se va împărți în douăsprezece rate. Astfel, plata putea fi împărțită în rate, dar achitarea ei nu era condiționată de prestarea serviciilor lunar.

La fel, a indicat recurentul că, sunt eronate constatările instanței de apel precum că, intimatul a acționat conform prevederilor legale, iar recurentul nu poate pretinde la plata pentru serviciile acordate după 13.12.2012, cît și dobînda de întîrziere, deoarece după această dată careva servicii precum că, nu au fost prestate. Or, după data de 31.12.2012, indică recurentul că, nu era în drept să presteze careva servicii, dat fiind că, acțiunea contractului de consultanță expirase la data de 20.04.2012.

A mai indicat recurentul că, conform art.935 Cod civil, dacă lucrarea sau prestația a fost contractată la un preț forfetar, beneficiarul este obligat să-l plătească și nu poate pretinde la careva reduceri pe motiv că, lucrarea sau prestația a solicitat mai puțin lucru sau mai puține cheltuieli decît se preconiza, iar prețul forfetar rămîne același chiar dacă au fost aduse modificări termenelor sau condițiilor inițiale de executare dacă părțile nu au convenit altfel. Prevedere care nu a fost aplicată de instanța de fond și apel.

De asemenea a indicat recurentul că, instanța de apel a apreciat arbitrar probele și au dat o apreciere eronată facturii seria FB 1300952 din data de 05.06.2012,

indicînd că, factura dată contravine prevederilor art.971 Cod civil, care stabilește că, plata serviciilor se efectuează după prestarea lor, ori Codul civil nu specifică actul prin care se face dovada prestării serviciilor, ci doar determină momentul achitării lor. Mai mult că, factura dată a fost recepționată de intimat fără careva obiecții. Aceste argumente fiind ignorate de instanța de apel și fond, mai mult că, conform pct.3 al contractului se indică că, se vor emite douăsprezece facturi pentru fiecare rată, care vor fi achitate prin transfer bancar în decurs de 20 zile de la data emiterii. La fel este eronată concluzia instanței de apel referitor la faptul că, factura dată nu este însoțită de un act de predare primire a lucrărilor efectuate, deoarece în contract nu stabilește o astfel de prevedere.

La data de 20.06.2014, intimatul a depus referință la cererea de recurs, indicînd că, recursul este depus peste termen și că, invocările recurentului nu sunt întemeiate.

Analizînd modul în care recurentul și-a exercitat dreptul la recurs, fără a se expune cu referire la legalitatea deciziei instanței de apel atacate, Colegiul consideră recursul drept inadmisibil din următoarele motive.

Potrivit art. 437 alin.(1) lit. f) CPC „*cererea de recurs trebuie să conțină, printre altele, esența și temeiurile recursului, argumentul ilegalității deciziei atacate*”. Totodată, participanții la proces sunt în drept să declare recurs numai în cazul în care invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) sau (4) CPC. Astfel, recursul împotriva deciziilor instanței de apel este o cale de atac de drept, vizînd în exclusivitate legalitatea actului de dispoziție contestat. Colegiul constată că argumentele invocate de recurent în cererea de recurs vizează temeinicia deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond și ar putea fi încadrate în temeiul prevăzut de art. 386 alin.(1) lit. b) CPC, aplicabil doar procedurii de apel. Asemenea temei nu se regăsește în art. 432 CPC aplicabil recursului.

Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs. Prin prisma art.432 alin.(4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcînd în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC. Din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Cu referire la argumentul recurentului privind aplicarea eronată de către instanțele judecătorești inferioare a normelor de drept material, Colegiul menționează că în cererea de recurs nu se indică prin ce s-a manifestat aplicarea eronată a normelor de drept material și din care circumstanțe aceasta rezultă. Colegiul reține că acest argument al recurentului poartă un caracter declarativ, nefiind posibilă determinarea aspectului de legalitate al deciziei instanței de apel ce urmează a fi supus controlului judiciar.

Avînd în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de ÎCS ”Mașini Industriale” SRL

nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) CPC și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se recunoaște inadmisibil recursul declarat de ÎCS ”Mașini Industriale” SRL împotriva deciziei din data de 28.11.20143 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului

Svetlana Novac

Judecători

Dumitru Mardari

Oleg Sternioală